Zpravodaj Veselého Žďáru

Jaro 2023

Milí občané,

právě se vám dostalo do rukou nové číslo zpravodaje ve vylepšeném kabátě a s několika novinkami včetně stálého místa na recept.

Brzy nám skončí zima a začneme opět pokračovat v pracích, které jsou v naší obci potřeba udělat. V únoru jsme se pustili do údržby koupaliště, které se na sklonku loňského roku konečně podařilo celé dovykoupit. Upustili jsme hladinu, aby bylo možné odstranit přebytečné rákosí a opravit „brouzdaliště" pro děti. Poopravil se i nátok a až počasí a příroda dovolí, tak bude vše poklizeno a připraví se lávka, aby se dalo pohodlně přejít přes nátok. Kvalitní a odbornou opravu hráze, nátoku atd. bychom chtěli provést v případě, že vyjde dotace, kterou nám vyřizuje firma Axiom. V takovém případě by práce proběhly příští rok.

Koncem února byly druhé zabíjačkové hody. Počasí nám přálo, všeho bylo dost. Doufám, že jste si pochutnali na vepřových dobrotách. 4. března podruhé předám u obecního úřadu klíč od obce Masopustnímu průvodu, který projde obcí a navštíví všechny, kdo budou mít zájem. 15. dubna proběhne tradiční akce Čistá Vysočina. Jestli máte zájem, můžete se přihlásit a vyrazit s námi. Na jaře plánujeme opravu dalších cest a vybudování dětského hřiště na Žamberku. Společně s firmou Sázení stromů na jaře můžete vysázet nové stromy a keře, které firma sehnala obci jako sponzorský dar. Jedná se cca o 300ks ovocných stromů a keřů.

Na závěr bych chtěl ještě upřesnit okolnosti, které souvisí s opatřením ohledně ptačí chřipky... Nepište nám, prosím, kvůli tomu anonymy, nebudu na ně reagovat. Sčítání drůbeže je věc Okresní hygienické stanice. Není to náš výmysl a nám to přidělává pouze starosti. Nebojte se a přijďte za mnou nebo mi zavolejte. Určitě společně nalezneme řešení.

Váš starosta
Martin Suchý

Koupaliště roste do krásy

Minulý rok se obci podařilo vykoupit zbylé pozemky kolem koupaliště a v únoru začala jeho revitalizace. Bagr si poradil s rákosím na straně pomalu se svažující pláže a místo chátrajícího betonu je nyní přístup do vody vysypán pískem.

Škola i školka plavou a pěstují

Děti z naší mateřské i základní školy se chystají na jaro: na zahradě mají vyvýšené záhonky a čekají je také velikonoční tvořivé dílničky.

Pololetní vysvědčení dopadlo pro všechny u nás ve škole velmi dobře a tak si všichni užili pololetní prázdniny a odpočatí začali druhé pololetí. Školáci i předškoláci z mateřské školky v něm začali chodit na lekce plavání v havlíčkobrodském bazénu v areálu Na kotlině. Budou tam jezdit až do dubna.

Po covidové pauze se ve škole znovu rozjel kroužek Volný čas pro 4. a 5. ročník. Jeho součástí je práce v dílně, na zahradě či vaření. Od pololetí také děti mohou navštěvovat kroužek anglického jazyka pro 3. ročník. Ve školce zase pokračuje pondělní kroužek angličtiny.

V březnu školu kromě plaveckého kurzu čeká i návštěva programu z cyklu Planeta 3000 v kině Ostrov. Program se nazývá Magický Senegal. Je to další zajímavý zážitek po nedávném výletu do Planetária v Havlíčkově Brodě. Starší školáci tam měli program přímo v planetáriu a mladší školáci s předškoláky ve 3D kině sledovali pořad o migraci ptáků.

Na jaře nás čeká akce Čistá Vysočina, na níž se budeme jako vždy podílet s obcí a hasiči. Před velikonocemi uspořádáme ve škole také velikonoční vyrábění a tvoření pro žáky. I v letošním školním roce se chystáme sbírat léčivé byliny. Jejich seznam najdete na našich webových stránkách. Na školní zahrádce budeme připravovat záhonky na setí a sázení. Vyvýšené záhonky mají jak základní škola, tak i mateřáčci.

Také se připravujeme na zápisy. Zápis do 1. ročníku pro školní rok 2023-2024 proběhne v základní škole 13. dubna 2023 a zápis do mateřské školy se bude konat 10.května 2023.

Během jara nás ještě čekají setkání s odborníky na téma: Přechod dětí z mateřské školy do základní školy. Setkáme se s odborníky na výživu, psychologii, speciální pedagogiku a s dalšími. Školáky čeká ještě projektový den mimo školu, který se uskuteční nejspíš během května. Školní výlet máme naplánován pro školáky a nově zapsané skoroškoláky na 16. června.

Mgr. Kamil Kučera

Žďárští vlci otužilí i slavící

Spolek Žďárský vlk zahájil letošní rok hned v jeho prvním dni tradičním otužileckým srazem u koupaliště. V dobré počasí se do vody odvážilo víc než třicet lidí všeho věku.

Další vlčí akcí byl 28. ledna vlčí ples, který se konal v hospodě u Slámů. Nechybělo vystoupení mažoretek a BM fitness, tombola a tradiční dražba obrazu.

Zatím naposledy se Vlci sešli 4. února při pingpongovém turnaji o dozlatova upečenou husu. Hrálo se na třech stolech a diplomy obdrželi výherci čtyř kategorií.

Josef Kubát, Žďárský vlk

Knihovna půjčila přes 800 svazků

Nejoblíbenějšími knihami v naší obecní knihovně jsou romány, v těsném závěsu se drží detektivky. Malým dětem se nejvíc líbí okénkové knihy a leporela, větší zaujal Harry Potter a knížky o dobrodružství kluků a děvčat.

V roce 2022 měla místní knihovna celkem sedmatřicet aktivních čtenářů, z toho dokonce pět dětí do patnácti let. Během roku si čtenáři vypůjčili 800 knih.

Do knihovny zavítaly na návštěvu i děti z místní mateřské školy – viděly knihy staré i nové, tenké i mnohasetstránkové a dokonce i titěrné vydání Máchova Máje.

Velcí i malí v naší knihovně plno zajímavých svazků a určitě ocení i fakt, že se neplatí žádný roční poplatek a knihy nemusíte vracet do 30 dnů. Kdo je chce třeba na celé letní prázdniny, není to problém.

V roce 2023 by dění v knihovně mohly oživit besedy o cestování a dle zájmu se moižná naplánuje i návštěvu Horáckého divadla v Jihlavě.

Helena Tonarová, knihovnice

Hasiči budou mít nový vůz

Po hasičském bále chystá SDH také tradiční pálení čarodějnic.
Největší letošní novinku žďárské jednotky bude nový vůz.

Žďárští hasiči v následujících měsících čekají velkou změnu: do garáže jim přibude devítimístný Ford Tranzit s nákladním přívěsem. Nahradí současný zastaralý nákladní automobil ROBUR.

Nové vozidlo zvýší akceschopnost jednotky sboru dobrovolných hasičů.

Kdy přesně Ford Transit ve žďárské hasičské garáži zaparkuje ještě není jasné, termín dodání je kolem června. Veřejnost se může těšit na slavnostní předvedení: když všechno půjde podle plánu, tak na pouťových oslavách.

Od začátku roku už naši hasiči stihli zorganizovat tradiční hasičský ples, další akcí, kterou chystají, je pálení čarodějnic, které se o posledním dubnovém podvečeru odehraje na cvičišti u chlístovské cesty.

Martin Tonar, starosta sboru

TJ Veselý Žďár na třetím místě

Mužstvu Veselého Žďáru se po loňském pádu do soutěže IV. třídy daří a v půli sezóny je na třetím místě tabulky. Už 5. března je na programu první přípravné utkání, které sehrajeme s Dolním Městem. A16. dubna pak odstartuje jarní část sezóny a naše mužstvo čeká 8 zápasů, na které všechny naše fanoušky srdečně zveme.

10. kolo . . . Neděle 16. 4. 2023 10:00 . . . . **Kamenná Lhota - Veselý Žďár**
11. kolo . . . Neděle 23. 4. 2023 16:00 . . . . **Veselý Žďár - Kožlí B**
12. kolo . . . Sobota 29. 4. 2023 16:00 . . . . **Dolní Město B - Veselý Žďár**
13. kolo . . . volno
14. kolo . . . Neděle 14. 5. 2023 16:30 . . . . **Veselý Žďár - Lučice B**
15. kolo . . . Sobota 20. 5. 2023 16:30 . . . . **Leština B - Veselý Žďár**
16. kolo . . . Neděle 28. 5. 2023 16:30 . . . . **Veselý Žďár - Světlá n. Sáz. C**
17. kolo . . . Sobota 3. 6. 2023 16:30 . . . . **Golčův Jeníkov B - Veselý Žďár**
18. kolo . . . Neděle 11. 6. 2023 16:30 . . . . **Veselý Žďár - Kouty**

Lukáš Píbil, sekretář TJ Veselý Žďár

Masky vyjdou od úřadu

Obnovená masopustní obchůzka se bude konat 4. března. Masky s muzikou a zpěvem obejdou celý Veselý Žďár.

Fašank, ostatky, voračky, končiny... masopustu se napříč naší republikou říká různě. Vždycky je to ale obchůzkové veselí, které se koná před Popeleční středou, většinou tedy v únoru nebo na začátku března.

Původ masopustních zvyku má původ nejspíš už v pohanském vítání jara, dnes je však slavností spojenou s křesťanským rytmem roku a tedy posledním veselicí před čtyřiceti denním velikonočním půstem.

V původním slova smyslu je tenhle „karneval“ doslova opuštěním času, kdy se jí maso (italsky carne levare).

Masopustní veselí se původně konávalo tři dny: začínalo tučným čtvrtkem, kdy se pekly koblihy a dělaly zabijačky, následovala ještě zábava na masopustní neděli, případně pondělí, kdy obcházel vesnice průvod s maskami. Dnes už bývají oslavy jen jednodenní, většinou v sobotu.

Tradiční maskou v průvodech bývají bába s nůší, medvěd, kominík, řezník, kůň či turek. K tomu patří muzikanti či zpěváci, kteří u každého domu, kde je nachystáno pohoštění, uctí písničkou.

Někde, třeba na Slovácku, je obchůzka spojena i s tanci: ve Strání se dělají mládenecké „Pod šable“, tedy šavlové tance, na Uherskobrodku tančí něco podobného „bobkovníci“ pojmenovaní podle dávného velitele hraničářské domobrany Bobka. I na nedalekém Hlinecku patří k masopustu tanec a tamní obchůzky byly dokonce pro svou zachovalost, krásu a jedinečnost před třinácti roky zapsány do seznamu nehmotného dědictví UNESCO.

Veseložďárská obchůzka se letos bude konat trošku později než tradice velí, až 4. března. V naší obci se totiž během posledních dvou let začalo dít tolik zajímavého, že je poprvé třeba ladit termíny akcí opravdu hodně dopředu, aby mohli muzikanti, organizátoři a zároveň se nic nekřížilo. Příští rok už bude obchůzka správně i podle data.

Průvod, který organizují Josef Kubát a Martin Tonar, se sejde na obecním úřadě kolem deváté, vypraví se do domu starostových a pak projde horní konec veselého Žďáru, aby a pak bude pokračovat návsí a dolů. Kdo bude mít chuť muzikanty a masky přivítat, nechte vrata otevřená a třeba nachystejte něco k zakousnutí.

Do Veselého Žďáru se vrátí vynášení Morany

Pradávná tradice smrtné neděle oživí letošní konec března.
Symbolické vynesení smrtky ze vsi bude pětadvacátého.

Naši předkové se loučívali se zimou mnoha rituály, tím nejviditelnějším bylo vždy vynášení Morany, Mařeny, Smrtholky čili Smrtky. Za zpěvu říkaček jako Smrt nesem ze vsi se připravená figurína odnesla v průvodu k vodě a tam se „utopila". My se takhle letos vypravíme k rybníku pod Chlumem.

Víkend kolem Smrtné neděle (26.3.) bude nabitý, v sobotu se koná karneval dětský a večer potom dospělý. Na průvod se smrtkou bude po maškarním dost času se vyspat a potom třeba ještě s dětmi vyrobit malé Moranky na špejli z trošku slámy a hadříků. Kdo by měl chuť se přidat k výrobě velké Morany, je srdečně zvaný do čísla popisného 50. N na dvorku se tam bude vyrábět ve čtvrtek 23. března odpoledne od tří.

Průvod s Moranou půjde ze Žamberka od zastávky polní cestou až k lesnímu rybníku a kdo má chuť, přibalte na cestu buřty. V dobrém počasí si je po zdárném „utopení" smrtholky na ohni upečeme.

Petra Tajovský Pospěchová

Recept na jaro

Řecká polévka avgolemono je ztělesněním jara. Hlavní surovinou jsou vajíčka, jejichž žloutky mají na jaře sytou barvu díky prvním kopřivám, barevně ji rozzáří pažitka, která za chvíli začne rašit na okně či na záhonu.

Avgolemono
(rozpis na 4 porce)

- 1 litr slepičího vývaru
- ½ hrníčku rýže
- 3 velká vejce
- ¼ hrníčku nasekané pažitky (či jiných bylinek)
- ¼ hrníčku citronové šťávy
- sůl

Slepičí vývar přivedeme k varu v kastrolu, vhodíme do něj rýži a necháme v přikrytém hrnci při mírném varu necelé čtvrt hodiny. Když je rýže skoro hotová, rozšleháme vejce, přidáme citronovou šťávu a rozšleháme dohromady dohladka. Přidáme postupně několik lžic horkého vývaru a pokračujeme ve šlehání. Připravenou směs vmícháme do vývaru s rýží a pomalu, na nízkém plameni promícháváme, až se vývar s vejci dokonale spojí. Nemělo by to trvat déle než minutu nebo dvě. Potom kastrol odstavíme z plotny, přidáme nasekanou pažitku a osolíme podle chuti.

Sbírky loňské i letošní

U loňského rozsvěcení stromečku jsme díky nápadu Jaroslavy Jindrové dali dohromady peníze na ponožky pro babičky z psychiatrické gerontologie. Nakonec se sešlo skoro dva tisíce korun a díky nim dostaly babičky padesát párů teplých ponožek.

Veselý Žďár se loni taky poprvé zapojil do akce Darujte krabici od bot. Vánoční sbírka dárků pro děti z nízkopříjmových rodin pořádaná Diakonií měla

sběrné místo u Báry Zadražilové a balíčků se tam sešlo dost.

V lednu už tradičně proběhla taky tříkrálová sbírka. Díky velkým i malým králům, kteří Veselý Žďár obešli dům po domu, se vybralo celkem se 27 256 korun.

Kalendář na rok 2023

- **4. března Masopustní obchůzka** sraz v 9:00 na obecním úřadě, trasa povede nejprve ke starostovým a pak přes horní konec vsi, dál návsí, Šmodlakem až k posledním domům dole.
- **23. března** – příprava figuríny smrtky na vynášení Morany u Tajovských v čísle 50 od 15:00
- **25. března dětský a dospělý karneval** v hospodě u Slámů. Dětská část se koná odpoledne, dospělí převezmou žezlo večer.
- **26. března vynášení smrtky** – ve dvě odpoledne o Smrtné neděli vyrazí průvod od horní zastávky autobusu polní cestou pod Chlum k tamnímu rybníku. Při dobrém počasí buřty s sebou.
- **15. dubna Čistá Vysočina**
- **30. dubna Pálení čarodějnic** začne kolem páté hodiny na hasičském cvičišti u chlístovské polní cesty.
- **27. května Kácení májky**

Praktické informace

- Přesné termíny přistavení kontejnerů na velkoobjemový a jiný odpad ještě obec nezná. Jakmile bude jasný, zveřejní je na nástěnce a na webu.
- Vyvážení popelnic je jednou za dva týdny, vždy v pondělí. Tento rok to vychází na sudé týdny.